Hortensja zmienna jest

Hortensja w bukiecie potrafi zaskoczyć kolorem, podobnie jak ta rosnąca w doniczce. Jej kwiatostany przechodzą od różu przez biel do zieleni, a w odpowiednich warunkach róż może ustąpić błękitowi.

Bukiet liliowej hortensji z pracowni IFIORA.

Z dzieciństwa został mi obraz wielkanocnego prezentu od kuzynki mieszkającej na wsi. Była to roślina z bladoróżową kulą osadzoną na cienkiej, krótkiej łodydze. Kwiatostan wydawał się większy niż doniczka. Kuzynka nazywała kwiat odmieńcem i zachęcała, żebym w domu przyjrzała się jego przemianom.

Roślina stanęła przy oknie. Podlewałam ją i obserwowałam. Najpierw róż stawał się coraz mocniejszy, później wyblakł, aż wreszcie kula nabrała zielonego odcienia. Dopiero po latach poznałam jej właściwą nazwę.

Być może Ty też pamiętasz hortensje z ogrodu babci albo z parapetu. Dawne wiejskie domy, chłodne i wilgotne, zapewniały im dobre warunki. Zdobiły również kościoły na Wielkanoc i towarzyszyły uroczystościom

pogrzebowym. Te zastosowania się nie wykluczają. Hortensjami dekoruje się także Grób Pański w Watykanie. W moich wspomnieniach dominował jednak róż. Błękitu w nich nie było.

Hortensja ogrodowa sprowadzona z Japonii

Hortensję ogrodową (Hydrangea macrophylla) kojarzymy z dawnymi ogrodami, choć do Europy trafiła dopiero w XIX wieku. Jej drogę pomogło otworzyć dwóch lekarzy i botaników, którzy pochodzili z różnych krajów i żyli w innym czasie, lecz obaj nauczyli się holenderskiego, żeby dostać się do Japonii.

Powód był bardzo praktyczny. Od 1635 roku Japonia pozostawała odizolowana od chrześcijańskiej części świata. Spośród Europejczyków jedynie Holendrzy zachowali możliwość handlu, ograniczoną do portu na niewielkiej sztucznej wyspie Dejima.

Właśnie tam w 1775 roku przybył szwedzki lekarz Carl von Thunberg. Początkowo nie wolno mu było opuszczać wyspy, więc za pomoc medyczną otrzymywał rośliny. Roczny pobyt pozwolił mu opisać wiele z nich, również kilka gatunków hortensji. Żywych okazów jednak nie przywiózł.

Kilkadziesiąt lat później dokonał tego Niemiec Philipp von Siebold. Także dotarł na Dejimę, a jako lekarz pracujący dla Holendrów uzyskał możliwość podróżowania i poznawania miejscowej flory. W założonym przez siebie ogrodzie botanicznym zgromadził tysiące roślin. Jego nazwisko zachowały między innymi magnolia Siebolda i klon Siebolda.

Po ośmiu latach wydalono go pod zarzutem szpiegostwa, gdy znaleziono przy nim mapy Japonii. Wcześniej wysłał jednak do Europy trzy statki z roślinami. Wśród nich znalazła się hortensja, którą na cześć ukochanej Japonki Otaku san nazwał Hydrangea otaksa.

Szczególne wymagania hortensji ogrodowej

Spośród licznych hortensji szczególne uznanie zdobył gatunek sprowadzony przez Siebolda, znany u nas jako hortensja ogrodowa. Rozpowszechnił się w ogrodach strefy umiarkowanej, ale zachował upodobania związane z wyspiarskim pochodzeniem.

Na Long Island w okolicach Nowego Jorku uwagę przyciągają kilkumetrowe żywopłoty obsypane kwiatami. Sprzyja im letnia wilgotność powietrza dochodząca niemal do stu procent. Warunki przypominają tam cieplarnię.

Dobrze służy hortensjom również klimat zachodniej Europy i Azorów, których stały się symbolem. W Polsce szczególnie dorodne okazy spotkasz na wybrzeżu oraz Dolnym Śląsku. Łagodniejsza pogoda ogranicza tam uszkodzenia pąków przez wiosenne przymrozki.

W innych regionach uprawa wymaga więcej cierpliwości. Okrywanie krzewu, zdejmowanie osłony i ponowne zabezpieczanie przed zapowiadanym chłodem potrafi zmęczyć nawet zapalonego ogrodnika.

Latem obserwuj przede wszystkim liście. Przy niedostatku wody opadają, a gdy podłoże staje się zasadowe, mogą żółknąć. W takiej sytuacji sprawdź odczyn ziemi i sięgnij po nawóz przeznaczony do roślin kwasolubnych. Podlewając, kieruj wodę na podłoże, zamiast moczyć kwiatostany. To prosty, przydatny nawyk. Widok kwitnącego krzewu wynagradza tę troskę.

Odmiany hortensji

Kwiatostany hortensji ogrodowej zmieniają odcień wraz z dojrzewaniem. Odmiany o jasnym lub ciemnym różu można też skłonić do kwitnienia w tonach błękitu i fioletu.

Stosowaną metodą jest podlewanie od wczesnej wiosny raz w tygodniu roztworem ałunu, czyli siarczanu glinu i potasu, o stężeniu 0,3 procenta. Możesz również wybrać nawóz przeznaczony do pracownią IFIORA wybarwiania hortensji na niebiesko. Przestrzegaj przy tym zaleceń producenta.

Warunkiem powodzenia pozostaje kwaśne podłoże o pH 5–5,5. Właśnie w takich warunkach glin staje się dostępny dla rośliny i umożliwia zmianę barwy. Sam preparat nie wystarczy.

Po zasuszeniu hortensja zachowuje natomiast zaskakująco dużo ze swojego wyglądu. Do cięcia wybieraj kwiatostany zaczynające nabierać purpurowych, zielonych lub brązowych tonów. Najmłodsze, miękkie główki lepiej zostawić jeszcze na krzewie.

Także kupiona hortensja w bukiecie może później posłużyć do suszonej kompozycji na zimę. Zamawiając ręcznie wykonywany bukiet w IFIORA, powiedz, że chcesz później zasuszyć kwiaty. Porównując bukiety z dostawą w Warszawie, oceń, ile miejsca zajmuje hortensja w całej kompozycji. Duży kwiatostan potrzebuje wokół siebie odrobiny przestrzeni.

Pod dobrą opieką

Kwiatowy horoskop przypisuje hortensję osobom urodzonym między 11 a 20 kwietnia. Według tej zabawy są pogodne, wyrozumiałe i gotowe pomagać, choć we własnym domu tolerują artystyczny nieład. Chętnie zmieniają otoczenie oraz znajomych. Ich zmienność bywa brana za niestałość uczuć, lecz horoskop tłumaczy ją raczej szybkim znudzeniem.

Botaniczna nazwa Hydrangea ma bardziej przyziemne źródło. Nawiązuje do owoców przypominających naczynia na wodę. Greckie słowo hydor oznacza wodę, a angeion naczynie.

Zanim hortensja zdobyła popularność jako ozdoba, interesowano się jej właściwościami leczniczymi. Zawartą w niej hydranginę wykorzystywano w medycynie Dalekiego Wschodu ze względu na działanie moczopędne i napotne. Stosowano wyłącznie śladowe ilości. Większe dawki są trujące. Z tym zastosowaniem wiążą się plantacje hortensji w Chinach i Korei. Nie jest to jednak roślina do domowego leczenia.

Cięta hortensja w bukiecie potrzebuje przede wszystkim troski o wodę. Przed wstawieniem do wazonu odśwież cięcie łodyg i usuń liście, które znalazłyby się pod wodą. Jeśli zamawiasz kwiaty na prezent, daj znać pracowni IFIORA, że chcesz otrzymać fotografię gotowego bukietu przed dostawą.

Kolory kwiatów hortensji ogrodowej

Hortensja ogrodowa występuje również pod nazwami H. hortensis, H. opuloides oraz H. otaksa. Zazwyczaj dorasta do 1–1,5 m i obficie kwitnie od czerwca do sierpnia.

Obok odmian różowych, białych i niebieskich, które nie potrzebują barwienia ałunem, dostępne są także dwubarwne. Do uprawy przygotuj kwaśną ziemię, zapewnij roślinie dużo wilgoci i zabezpiecz ją na zimę.

Hortensja bukietowa

Hortensja bukietowa (H. paniculata) wywodzi się z Japonii i w naszych warunkach osiąga około 2 m. Jej stożkowate kwiatostany pod koniec kwitnienia przechodzą z bieli w blady róż lub zieleń. Dobrze znosi mróz.

Północnoamerykańska hortensja krzaczasta, nazywana też drzewiastą (H. arborescens), tworzy krzewy wysokości 2–3 m. Kwitnie na biało i jest odporna na przemarzanie.

Z kolei hortensja pnąca (H. petiolaris) pochodzi z Japonii, Korei i Sachalinu. Wspina się na około 10 m. Jej białe kwiatostany pachną. Wyróżnia ją duża odporność zarówno na mróz, jak i suszę.

Inne rośliny do ogrodu

- **Rozchodnik okazały:** Przyciąga wzrok podczas kwitnienia i zasługuje na bliższe poznanie zasad uprawy.
- **Rozplenica japońska:** Ta popularna trawa ozdobna ma własne wymagania dotyczące sadzenia i pielęgnacji.
- **Miskant chiński:** Efektowna trawa, której wygląd zachęca do poznania odpowiedniego stanowiska i sposobów pielęgnowania.

Bukiet hortensji April Blush Bloom. Kompozycja z pracowni IFIORA na Mokotowie. Chwila radości z kwiatami z pracowni IFIORA.

Flowerbox hortensji Sugar Bloom, IFIORA Warszawa.